

KRISTNE FRISKOLERS FORBUND (KFF)

Tlf 22 82 35 80. Fax 22 82 35 81. E-post: post@kff.no. Storgata 10 B, 0155 Oslo

Oslo, 4. februar 2008

Kunnskapsdepartementet.

postmottak@kd.dep.no

Høring om endringer i opplæringsloven

Jmfr referanse 200706054-/BG

Vi takker for tilsendt høringsdokument.

KFF vil ikke gå inn i detaljerte vurderinger og nye forslag rundt det nye fagforslaget. Som friskoleorganisasjon er ikke dette blant våre hovedanliggender. Vi har imidlertid ønske om en best mulig offentlig skole også på religionsområdet. Vi har på denne basis noen kritiske kommentarer til endringene som vi vil ta opp.

Om menneskerettighetene.

Vi er selvfølgelig ikke uenige i at menneskerettene skal legges til grunn for arbeidet i norsk skole også med religionsfag. Både forslaget til RLE-fag, og alle andre fag i vår skole må prøves på menneskerettene. Vi kan likevel ikke forstå at det ut fra menneskerettene og dommene er nødvendig med så store endringer som statsråden foreslår. Vi mener statsråden har gått for langt. Med større åpning for fritak, kunne det vært foretatt færre endringer i eksisterende KRL-fag. Som en organisasjon for skoler som arbeider på menneskerettighetenes grunn er vi opptatt av frirom og at man ikke skal komme i samvittighetskonflikter på religionsområdet. Derfor er både menneskerettsgrunnlaget og fritaksretten viktig.

Den religionen som har vært grunnlag for landets utvikling gjennom 1000 år må få en markant større plass i skolehverdagen enn andre religioner og livssyn. I andre land og kulturer vil situasjonen være motsatt. Der vil kristendommen få en mindre plass i landets skoler enn den religionen som har skapt det aktuelle landets kulturarv. Det kan forøvrig bemerkes at det i mange land vi ikke ønsker å sammenligne oss med, er forbudt å undervise om kristendom på en om mulig objektiv måte. Det er noe regjeringen kunne brakt inn for internasjonale fora og domsstoler, dersom den er bekymret for tros- og ytringsfriheten.

Generelle vurderinger til høringsdokumentet.

KFF ønsker i tillegg til gode friskoler, som er vårt arbeidsfelt, en så god offentlig skole som mulig. Både offentlige og private skoler er viktige. Vi vil understreke at de private livssynskolene tar bort en del av det trykket vi opplever i forskjellige miljøer mot den offentlige skolens religionsundervisning. Det vi hører kommer fra brede grupper innen kristent menighetsliv i Norge særlig innen de lutherske ytre- og indremisjonsorganisasjonene og fra mange frikirkelige kretser. Også fra representanter for andre religioner og livssyn møter vi dette om enn i mindre omfang. Når det gjelder de siste grupper er ikke vi talsmenn for disse, men vi opplever at deres syn går i minst 2 retninger. Noen av dem slik som HEF, vil ha et helt annet fag, mens en del av de religionenes talsmenn ber om et KRL fag med mer moral

og absolutte holdninger på det etiske område. Vi tør derfor ikke generalisere ut fra disse grupper hva som er deres felles syn. En del muslimer i Norge sender sine barn til våre kristne skoler også fordi de kjenner seg mer hjemme i skoler med ”tydeligere kristendomsundervisning bl.a. på det moralske område”. Vi er glade for at menneskerettene er slik i Norge at friskoler i prinsippet også godkjennes på basis av andre religiøse og livssynsrelaterte syn.

Vi er overbevist om at det er best for befolkningen i vårt land at skolen og andre samfunnsinstitusjoner er fundamentert på, og styrt av et ide-grunnlag som bygger på de verdiene den kristne lære og undervisning har formidlet.

Dette må skje på en slik måte at det ikke tar tros- og ytringsfriheten fra de som tilhører andre religioner eller er ”ikke-troende”. Det må være plass for alle. Sann toleranse er å kjempe for tros- og ytringsfrihet for alle – endog å kjempe for tros- og ytringsfriheten for de som en selv ønsker å misjonere overfor. Det har med respekt å gjøre. Ingen må oppleve å bli krenket for sin tros skyld, verken på skolen eller i samfunnet for øvrig.

Uansett eget personlige ståsted har mennesker nytte av å kjenne sitt lands kulturarv. En slik kunnskap vil også motvirke uheldige kulturkollisjoner og misforståelser i et flerkulturelt samfunn. Det er lettere å orientere seg dersom en kjenner egen kulturarv.

Norges historie gjennom tusen år er blitt til i en kristen kontekst, ikke minst gjelder det den norske skolen de siste 300 år. Det er et poeng at skolen må kjenne landets og sine egne røtter. Skolens kristendomsundervisning må innrettes slik at elevene lærer den kristne kulturarven å kjenne, bl.a for å motvirke historieløshet. Det vil være historieløst dersom kristendommen minimaliseres i skolen på en slik måte at den kristne religion ikke fremstår som å ha preget landet og lovgivningen i mye større grad enn andre religioner og livssynsretninger, i hvert fall tidligere i vår historie.

Det norske folks grunnverdier er ikke blitt til ”i løse lufta”. De er preget av den kristne lære i mye større grad enn svært mange er klar over. Våre holdninger til menneskeverdet generelt, og f.eks til syke og eldre og tanker om rett og galt, er blitt til på grunn av kristen lære og undervisning. Mange setter i dag ubevisst stor pris på de verdiene som kom med Kvitekrist for ca. 1000 år siden. Vi mener derfor at det blir noe meningsløst når EMD ”uttrykkjer otte” for dagens KRL-undervisning.

Både syklusen med arbeidsdager og hviledager, og flere av våre høytider og fridager er blitt til på grunn av Kristendommen. Det gjelder også vårt lands demokratiforståelse. Et stort flertall nyter i dag godt av den kristne kulturarven uten å tenke over hva som har gitt oss disse ordningene.

Det er berettiget å spørre om hvor Norge hadde vært i dag om kristentroen og den kristne kulturarven ikke hadde fått fotfeste i vårt land for ca. 1000 år siden. Det er en blindvei å tro at en skal kunne beholde ”fruktene” dersom en kutter forbindelsen til ”stammen og rotsystemet”. Vi så elementer av det allerede i innføringen av KRL-faget, men nå er det enda sterkere.

De oppvoksende generasjoner må få god og korrekt kunnskap om andre religioner, andre livssyn og andre levemåter, for å motvirke kulturkollisjoner og fremmedfrykt. Og de må i enda større grad kjenne egen kulturs røtter og ståsted. Da er det enklere å forholde seg til det som er både nytt og annerledes.

Vår konklusjon er at det er ønskelig og tjenlig med en solid undervisning i kristendom både i volum og kvalitet, ikke minst for å kunne møte annerledes troende på en respektfull måte.

Til opplæringsloven 2-3a

Vi går derfor inn for et KRL-fag med en klar overvekt av kristendom, men med en lav terskel for å kunne kreve fritak, uten å måtte oppgi grunner for å kreve fritak.

Vi er enige i vurderingen i høringsnotatet om at foreldre/elever over 15 år ikke må oppgi grunn.

Vi er også enige i at det blir lovpålagt å *informere foreldre og elever om innholdet i KRL*, slik at de kan ta avgjørelse om eventuelt å kreve fritak på riktig grunnlag.

Til opplæringsloven § 2-4

EMD påpeker at det er i strid med menneskerettighetene at det i forskriften uttrykkes at undervisningen i kristendom skal være ”grundig”, mens dette ikke sies om undervisningen i andre religioner.

Vi mener likevel det burde være grunnlag for å beholde § 2-4 uten endringer, med den argumentasjonen som er nevnt ovenfor. Kristendommen er historisk sett av mye større betydning for vårt lands kulturarv enn andre religioner og livssyn og må stå i en særstilling i vår skole.

Dette bør kunne prege undervisningen på en tilnærmet objektiv måte uten at det virker krenkende på annerledes troende. Overvekt av kristendom er en realitet i Norge, både i nåtid og enda mer i fortid, og bør komme til uttrykk i skolens religionsundervisning, uten at det bryter med at religionene skal presenteres på en objektiv og pluralistisk måte.

Vennlig hilsen

Kristne Friskolers Forbund

Torgeir Flateby
Gen sekr

Lars Eirik Sandvik
Rådgiver